

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ НАУКОВИМИ ЕЛЕКТРОННИМИ БІБЛІОТЕКАМИ

Одним з найбільш перспективних засобів забезпечення ІК-підтримки в освіті та науковій діяльності є створення електронних бібліотек (ЕБ) як розподілених інформаційних систем, що дозволяють накопичувати, зберігати і використовувати колекції електронних документів, доступних у зручному для користувачів вигляді через глобальні мережі передачі даних. Проблема відкритого доступу до ресурсів розглядалася в Будапештській Декларації відкритого доступу у лютому 2002р. і Берлінській декларації про відкритий доступ до наукових та гуманітарних знань у жовтні 2003 р. Деякі міжнародні видавництва вимагають сплати чималих грошей для того, щоб стаття опинилася у відкритому доступі [1]. Враховуючи міжнародну ініціативу відкритого доступу (м. Будапешт, 2002р.) та Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання Національної академії педагогічних наук України (НАПН України) було створено ЕБ НАПН України на базі системи EPrints, що знаходиться у вільному доступі (<http://lib.iitta.gov.ua>). До наповнення депозитарію ЕБ долучились усі підвідомчі установи Академії. Реалізація відкритого доступу до наукових досліджень у ЕБ означає можливість швидкого, повнотекстового, безкоштовного, вільного доступу до наукових матеріалів у межах реального часу. На сьогодні в архіві (репозитарії) ЕБ знаходиться біля 5000 інформаційних ресурсів науковців установ НАПН України, що є доступними он-лайн копіями праць, надрукованих в рецензованих виданнях та підготовлених до друку статей. При цьому реалізація відкритого доступу до наукових публікацій забезпечується створенням технологічної інтеграції інформаційних ресурсів, що забезпечують формування сховища, до якого інформаційні ресурси вносяться за описами депозитів та завантажуються за різними форматами файлів.

Висновки. ЕБ НАПН України виконує одну з ключових ролей у науковій діяльності наукових працівників, забезпечуючи відкритий доступ до сучасних досліджень науковців.

Список використаних джерел:

1. Реалії відкритого доступу// Вісник НАН України. –2013. –№ 10.–С. 107–110.